

Karen Felter Vaucansons prædiken

Nytårsaftensdag

Taler

Karen Felter Vaucanson
Præst

Dato

31. december 2024

Sted

Christians Kirke, Christianshavn

Omstændigheder**Prædikentekst**

Lukasevangeliet kapitel 2, vers 21
Paulus' Brev til Galaterne kapitel 3, vers 27

Salmer

Nr. 769, 717, 712

- 1 Kender I det engelske udtryk: A cat can't change its stripes? Altså en kat kan ikke ændre sine striber.

Da jeg var barn havde vi katte. Sådan nogle helt jævne gråstribede udekatte, der
5 sov i laden. De var ikke synderligt kælnede, men de holdt sig til og fik mad. Der var tre hankatte fra samme kuld som blev hængende, og vi kaldte dem Hakke, Skovl og Spade. Begavede var de ikke.

En dag var Hakke væk. Der gik lang tid hvor vi ikke så ham. Vi troede han var
10 gået til. Men så en dag, efter... måske en måned eller mere kom han pludselig tilbage. Og han var simpelthen i sådan en tilstand vi ikke troede han ville overleve. Han havde været i slåskamp, med hvad ved jeg ikke. Hans pels og hud var fuldstændig ødelagt, flere steder revet helt af.

15 Vi fik ham lappet sammen og plejede ham og tænkte at nu måtte vi se... Og der gik en uges tid, to uger, en måneds tid... Hakke helede, og fik det bedre dag for dag. Og en dag begyndte hans pels at vokse ud igen på de bare pletter. Og tænk sig! Striberne kom ud igen NØJAGTIG samme sted som de var før, og passede lige til dem der allerede var der. Så jeg står altså her som øjenvidne på, at det er
20 sandt: en kat kan ikke ændre striber.

Jeg kom til at tænke på Hakke og det med striberne fordi evangeliet til i dag – som blot er en enkelt sætning – giver en fornemmelse af, at identitet, hvem vi er, er noget der er forudbestemt.

25

”Da otte dage var gået, og han skulle omskæres, fik han navnet Jesus, som han var blevet kaldt af englen, før han blev undfanget i moders liv.”

30 *Før han blev undfanget i moders liv, ja før verdens grundlæggelse, før alle tider, var Jesus den han var. En kat kan ikke ændre striber.*

Ordsproget betyder jo, at man grundlæggende ikke kan ændre sig. Man er den man nu er. Der er ikke noget at gøre.

35

Det er en tanke, som slår mig i dag, hvor er det jo er nytårsaften og rigtig mange af os står på tærsklen til det nye år med ambitionen om at ændre en hel masse ting ved os selv.

40 Nytårsforsætter! En fast følgesvend her på årets sidste dag, hvor vi evaluerer året der er gået, vender bladet og kigger fremad.

Det store spørgsmål er jo så: kan vi overhovedet ændre os? Er vores identitet, ligesom helt almindelige gråstribede gårdkatte, bestemt på forhånd? Eller kan vi
45 tage skeen i den anden hånd, ændre retning, blive noget andet og måske bedre?

Jeg tror at det er meget menneskeligt, det med at ville lave sig selv om. Forbedre
50 sig. Måske tror vi, at hvis vi nu lykkes med at forbedre os, så bliver vi lykkeligere og tilværelsen mere meningsfuld. I hvert fald er vi mennesker overordentligt gode til at skabe rammer og regler – eller det vi kunne kalde love – for os selv.

Det er jo det, nytårsforsætter er: en slags lov. Jeg vil leve sundere/ / jeg vil give
55 flere penge til de fattige/ jeg vil lære at spille klaver/ jeg vil besøge min gamle mor noget oftere...

Det lille Jesusbarn er 8 dage gammel og skal omskæres. Det er en del af
Moseloven at drengébørn skal omskæres – det er et tegn på pagten mellem Gud
60 og det udvalgte folk, jøderne. Altså er omskæringen også et forsøg på at opfylde nogle særlige krav og vise at man hører til.

65 Dengang tænkte man også, at hvis man lykkes med at handle indenfor
rammerne af de her krav på bedst mulige måde, bliver livet bedre og mere
meningsfuldt.

70 Man kan også vende den om og spørge bagud: gjorde jeg det godt nok? Levede
jeg altid som jeg burde have gjort? Levede jeg op til de krav jeg selv og andre satte
for mig? Jeg tænker at de fleste, mismodigt, må svare nej. Desværre ikke. Jeg
gjorde det ikke i alle situationer så godt som jeg kunne have gjort.

75 ***

Men så sker der noget: Gud bliver menneske. Han tager bolig blandt os, og han
får navnet Jesus. Ikke et navn, som hans mor og far havde fundet på efter at
have orienteret sig om tidens moderigtige navne – ikke et slægtsnavn fra en af
80 deres bedsteforældre.

Nej, han får navnet Jesus – fordi englen havde fortalt dem, at det var dét, han
skulle hedde, og at det var bestemt fra før han blev undfanget. Jesus betyder
”den der frelser.” Han har altså allerede en identitet, og den identitet er fast og
85 grundlagt før alle tider.

Jesus skal ikke ud og skabe sig selv indenfor de rammer moseloven giver ham.
Han er modpolen til Loven. Han er evangeliet. Han er den, der frelser!

90 Ikke en, der forbedrer. Ikke en guru, der fortæller os hvordan vi kan blive bedre
udgaver af os selv. Ikke en etisk konsulent. Nej, han er den, der frelser ligegyldigt
hvad vi gør – ligegyldigt hvilke love og værdier vi ellers sætter op for os selv, så
forbliver han den der frelser os. Han er det i tilværelsen, der ligger helt fast.

95 Og det vi får at vide i dag, det er at vi får vores identitet i ham. Vores sande
identitet, dem vi virkelig er, det der ikke kan ændres eller forbedres, det, der ikke
er afhængigt af om vi lever op til de nytårsløfter eller krav, vi sætter op for os
selv. Budskabet er helt simpelt og kan siges i én sætning: vi hører ham til.

100 Som Paulus skriver i sit brev til Galaterne:

”Alle I, der er døbt til Kristus, har jo iklædt jer Kristus. Her kommer det ikke an på at være jøde eller græker, på at være træl eller fri, på at være mand og kvinde,
105 for I er alle én i Kristus Jesus, og hører I Kristus til, er I også Abrahams afkom, arvinger i kraft af Guds løfte.”

Med andre ord: Du behøver ikke at forbedre dig. Det har ingen betydning for det her. Alle dine krumspring, al din stræben, alle dine succeser og fejltagelser,
110 det har ingen betydning. At du er en grå og jævn hverdagskat, det har ingen betydning. Selv hvis du mister din identitet i verdens øjne, bliver dement og ikke kan kende dig selv længere eller ikke kan kendes som dig selv af andre, har det ingen betydning.

115 Du har din identitet i Kristus. Du har nogle striber der ikke kan ændres: det kors der blev tegnet for din pande og dit bryst ved dåben, da du fik navn, det er din sande identitet.

Du hører Kristus til. Du er elsket. Du. Er. Elsket. Ligegyldigt hvad. Det er dét, vi
120 får at vide. Det er den, du er: én, der er elsket af Gud.

Vi kan godt ændre os, det tror jeg. Vi kan godt blive bedre mennesker indenfor de rammer som vi nu engang er sat i. Men det på én gang provokerende og lettende er: det har ingen betydning. Det er simpelthen ikke det, der giver os
125 hverken mening eller identitet.

Jeg både håber og tror, at dette løfte, denne evige og uforanderlige identitet betyder, at vi kan finde hvile og trøst. Når vi bliver skuffede over os selv, når nytårsløfterne ikke slår til eller vi ikke selv gør det, ja så lyder Guds Ord i kirken:
130 ”Jeg elsker dig. Ja, jeg elsker dig stadig. Jo, jeg vil vedblive at elske dig, i al evighed”. Tegnet på den kærlighed er det kors, som blev slået for dit bryst og for din pande. Det kan ikke udviskes. Intet kan du gøre, som vil fratage dig din kristne identitet – du er Guds barn.

135 Amen.

Kilde

Manuskript tilsendt af taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler

Kildetype

140 Digitalt manuskript

Tags

Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/karen-felter-vaucansons-praediken-nytarsaftensdag>

145

150

155

160

165

170

175